

5.5 Bedrijfsvoering

5.5.1. Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een verplichte begrotingsparagraaf. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Deze paragraaf bevat de volgende onderdelen:

- Organisatieontwikkeling;
- Inhuur van externen;
- Visie op control;
- Informatiebeheer en -beveiliging;
- Indicatoren.

5.5.2. Organisatieontwikkeling

In het kader van de organisatieverandering 'Slink en Hoogwaardig' hebben we diverse zaken in 2015 gerealiseerd. De belangrijkste veranderingen betreffen de invoering van een nieuw functiegebouw, een nieuwe gesprekscyclus voor alle medewerkers en het opzetten en uitvoeren van de Sterprogramma's volgens het programmatisch werken. Dit betekent echter niet dat we er nu al zijn.

Ook voor het jaar 2016 hebben wij ambities: de aandacht gaat daarbij vooral uit naar het verder hoogwaardig maken van de organisatie. Onderstaand de punten waar wij in 2016 op focussen. Deze vloeien voort uit de drie ontwikkellijnen, te weten de Hilversumse professional, omgevingsbewustzijn en de Hilversumse methode:

1. Verdere professionaliseren Hilversumse ambtenaar (resultaatgericht, omgevingsbewuste eigenschap en zakelijk). Dit wordt gerealiseerd door de Hilversum Academie en de resultaatgesprekken;
2. Doorontwikkeling accounthouderschap instellingen en bedrijven;
3. Het versterken van buurtgericht werken, door een centrale rol van buurtcoördinatoren (omgevingsbewustzijn);
4. We werken door middel van de gesprekscyclus aan de kwaliteit van onze medewerkers;
5. Doorontwikkeling van management- en bestuursrapportages;
6. ICT: hardware en service wordt verbeterd;
7. Verkiezingen worden anders georganiseerd.

5.5.3. Inhuur van externen

Ons doel is om, waar mogelijk, de externe inhuur in redelijkheid te beperken. Externe inhuur is soms noodzakelijk (bijvoorbeeld bij ziekte en vacatures). Soms is inhuur het meest doelmatig. Dit omdat de specialistische kennis ontbreekt binnen onze organisatie en het te kostbaar is om permanent hierover te beschikken.

Wij hebben het streven (richtlijn) niet meer dan 10% van de salariskosten van de ambtelijke organisatie uit te geven aan externe inhuur. Om maximaal te kunnen sturen op inzicht en bewustwording ten aanzien van externe inhuur hebben wij in 2015 een beslisboom ontwikkeld. Deze beslisboom hebben wij op 15 april 2015 ter advisering voorgelegd aan de commissie Economie en Bestuur. Iedere aanvraag voor inhuur wordt aan de hand van de beslisboom getoetst en beoordeeld.

We blijven de richtlijn van maximaal 10% hanteren voor inhuur in 2016. We willen hier echter wel bij aantekenen dat de extra ambities die we richting de kadernota hebben geformuleerd en de tijdelijke werkzaamheden in het sociaal domein hier een zware druk op leggen.

5.5.4. Visie op control

De gemeente Hilversum staat net als andere gemeenten in Nederland voor de opgave om zware ombuigingen te realiseren met het oogmerk om beoogde beleidsprestaties toch zoveel als mogelijk te realiseren, waar van toepassing met andere partijen. Dit betekent, dat doelmatigheid en doeltreffendheid nog meer dan in het verleden om aandacht vragen. De vraag is hoe dit te realiseren.

De financiële en organisatorische problematiek leidt tot een bezinning op de rollen en de inzet van personeel in staf en ondersteuning en dus ook op een bezinning op de organisatie en inzet van de medewerkers die betrokken zijn bij de controlfunctie.

De externe en interne ontwikkelingen doen de behoefte aan analyse en advies ten behoeve van de organisatie en plaatsing van de 'oude' controltaken in de gemeentelijke organisatie toenemen. Bovenstaande leidt tot de noodzaak ons te bezinnen op controlling naar inhoud en naar organisatie.

Nieuwe mogelijkheden, taken en verantwoordelijkheden zoals de grote decentralisaties in het sociale domein, verdere regionalisering van brandweertaken en handhavingstaken en het instellen van een infrastructuurautoriteit vragen om een proactief bestuur en management. Vanuit die instelling gaan wij onder meer een controller aanstellen die zich specifiek op het sociaal domein gaat richten.

De betrokkenheid van de controlfunctie uit zich in kansen zien, strategieën ontwikkelen en kansen en strategieën weten te verzilveren. Daartoe staat de controlorganisatie met open ogen in de wereld ('van buiten naar binnen'), weet signalen uit de eigen organisatieonderdelen op te pikken, maar ziet ook de processen en ontwikkelingen, die de organisatieonderdelen overstijgen. Goed samenwerken en veranderingen op gang brengen, spelen daarbij een vanzelfsprekende rol.

5.5.5. Informatiebeheer en -beveiliging

Met de genomen raadsbesluiten over informatiebeheer (Archiefverordening, 2013) en informatiebeveiliging (Informatiebeveiligingsbeleid, 2015) is een jaarlijkse cyclus voor het plannen en verbeteren van informatiebeheer en -beveiliging ingevoerd. Onafhankelijke (interne) controle en verslaglegging aan de raad in het kader van 'horizontaal toezicht' is een onderdeel van deze cyclus, die in 2015 voor het eerst volledig is doorlopen. Zoals afgesproken met de raad zal er in het eerste kwartaal van elk jaar, parallel aan het opstellen van de jaarrekening, verslag worden gedaan aan de raad over de resultaten van de ondernomen acties in het afgelopen jaar in combinatie met de door het college vastgestelde verbeterplannen voor het lopende jaar. Het te bereiken effect is dat bestuur, inwoners en bedrijven er blijvend op kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig omgegaan wordt met informatie binnen de gemeente.

5.5.6. Indicatoren

De adviescommissie vernieuwing van de begroting en verantwoording heeft aangegeven dat onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten belangrijk is. Zij stelt dat naast de financiële informatie ook de indicatoren van belang zijn. De adviescommissie heeft geadviseerd dat het rijk en gemeenten gezamenlijk een set van indicatoren samenstellen die alle gemeenten in de begroting gaan gebruiken. Gemeenten kunnen deze indicatoren uitbreiden met aanvullende indicatoren naar keuze. Voor wat betreft de bedrijfsvoering zijn er drie indicatoren in de voorgestelde indicatorenlijst opgenomen, te weten Overhead gemeentelijke organisatie (%), Aantal fte per 1.000 inwoners en Ziekteverzuim (%).

Voor wat betreft de normering van de eerste drie indicatoren zie onderstaande tabel:

Nummer	Omschrijving indicator	Landelijk	Norm Hvs
		2014	2016
1	Overhead gemeentelijke organisatie	28,9%	26%
2	Aantal fte per 1.000 inwoners	7,5 fte	6,5 fte
3	Ziekteverzuim	5,1%	5%

Bovengenoemde indicatoren worden hieronder nader toegelicht.

1. Overhead gemeentelijke organisatie

Volgens onderzoek van adviesbureau Berenschot bedraagt het percentage overhead bij de gemeente Hilversum ten opzichte van de totale formatie in 2014 26,3%. Voor vergelijkbare gemeenten is dit 28,9%. Voor het jaar 2016 stellen we als norm 26% overhead.

2. Aantal fte per 1.000 inwoners

Volgens onderzoek van adviesbureau Berenschot bedraagt het aantal fte per 1.000 inwoners van gemeenten met een gelijke grootteklasse 7,5 fte in 2014. In de begroting 2016 van Hilversum is de totale toegestane formatie 567,75 fte. Het aantal inwoners in de begroting 2016 bedraagt 86.800. Dit betekent dat de formatie in 2016 per 1.000 inwoners in Hilversum 6,5 fte bedraagt ($567,75 \text{ fte} / 86.800 \text{ inwoners} * 1.000$). Dit is 1 fte lager dan vergelijkbare gemeenten. In totaal derhalve afgerond 87 fte lager. Voor 2016 stellen wij als norm 6,5 fte.

3. Ziekteverzuim

Deze indicator meet het percentage ziekteverzuim over één jaar. Het ziekteverzuim bij alle gemeenten bedroeg in het jaar 2014 5,1%. Voor het jaar 2016 stellen wij als norm 5%.